

zaaknummer 2014-W1139 (1)

25 juli 2014

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mevrouw mr. N.A. Viellevoye-Geers,

tegen:

wijlen [naam],
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de congregatie der Missie (Lazaristen).

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 5 maart 2014. Op 2 mei 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van de heer [naam], voormalig provinciale overste van de congregatie der Missie (Lazaristen).

Op 26 juni 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit proces-verbaal te noemen leden.

Klager is verschenen. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mevrouw mr. N.A. Viellevoye-Geers. Voorts werd klager vergezeld van mevrouw [naam].

Namens de congregatie is verschenen [naam], voormalig provinciale overste van de congregatie der Missie (Lazaristen).

2. De klacht

2.1. Klager is in de periode 1964 tot en met 1967 leerling geweest op het Klein Seminarie [naam] te [plaats] in [plaats], onder leiding van de congregatie de Missie (Lazaristen). Aangeklaagde was eerst mentor en later corrector van de middenklassen op het Klein Seminarie te [plaats] in [plaats]. Na sluiting van het [Klein Seminarie] ging klager naar het Klein Seminarie in [plaats]. Een aantal priesterdocenten ging mee, onder wie aangeklaagde.

Het misbruik door aangeklaagde vond in twee periodes plaats.

De eerste periode was 1964 -1966 (), de tweede periode 1967 – 1968 ([plaats]/[plaats]).

Het seksueel misbruik bestond in 1964 – 1966 uit aanrakingen, strelingen en zoenen (geen tongzoenen).

In de periode 1967 – 1968 ging aangeklaagde verder en is klager ook verscheidenen malen getongzoend door aangeklaagde. Daarnaast moest hij ook strelingen en aanrakingen van zijn geslachtsdelen ondergaan. De strelingen en aanrakingen vonden plaats onder de kleding.

Tijdens de zitting van de Klachtencommissie heeft klager aangegeven dat hij aangeklaagde ook seksueel heeft moeten bevredigen met de hand en dat aangeklaagde klager seksueel heeft bevredigd met de hand.

- 2.2. Sinds het seksueel misbruik is klager zichzelf niet. Hij is zenuwachtig, onzeker en bij tijd en wijle duizelig door de stress en hij heeft grote moeite om mensen te vertrouwen. Door de nare seksuele ervaringen in zijn jeugd is hij ook zijn identiteit kwijt geraakt. De vraag die hij zichzelf vaak heeft gesteld is, ben ik homo of hetero? Hij heeft grote angst als het op een relatie aankomt. Vanaf begin jaren '70 heeft klager last van slapeloosheid, soms zelfs een nachtmerrie. Hij ziet dan badend in het zweet de seksuele handelingen voor zich. Het is voor hem dan heel moeilijk de angst opzij te zetten, wordt er doodmoe van en verliest de energie voor de komende dag. Het is voor hem een groot verdriet dat hij nooit een echte relatie met iemand heeft kunnen hebben. Het gemis van een relatie wordt groter naarmate hij ouder wordt en hij wordt geconfronteerd met het missen van een gezinsleven, kinderen en kleinkinderen. In zijn werk als [beroep] en gedurende 7 jaar als vertrouwenspersoon heeft hij veel problemen van leerlingen aangehoord. Hij probeerde hen zo goed mogelijk te helpen en vooral niet te laten blijken met welk groot geheim hij zelf zijn leven lang worstelde. Hij bleef dan later op zijn kamer in tranen achter. Alles kwam dan weer naar boven. Het ergste vindt klager dat hij door zijn grote onverwerkte verdriet en psychische en zelfs fysieke klachten (duizeligheid) zich vanaf september 2003 ziek heeft moeten melden. Hij kon gewoon niet meer verder. In maart 2005 is het dienstverband beëindigd en heeft klager een WAO- uitkering, waardoor hij per maand wel ongeveer €1.000,00 netto minder te besteden heeft. Hij raakte niet alleen zijn baan kwijt, maar ook de bron van levensvreugde wat het lesgeven aan leerlingen voor hem betekende. Klager is meerdere malen onder behandeling geweest bij psychologen en psychotherapeuten. Hij heeft aan deze professionals nimmer over zijn seksueel misbruik verteld. Hij moest dan zijn grote geheim prijsgeven, waartoe hij niet in staat was. Doordat hij nooit volledige openheid van zaken heeft kunnen geven aan de psychologen en psychotherapeuten, hadden de behandelingen hierdoor ook geen resultaat. Hij heeft nu iedere twee weken, in verband met zijn voortdurende duizeligheid, die een psychische oorzaak heeft, wel fysiotherapie, teneinde om te leren gaan met deze duizeligheid. Sinds 1977 slikt hij een tranquillizer, Reapam, en iedere nacht een slaappil, Lorazepam. Zonder slaappil kan klager niet slapen.
- 2.3. Het doel van de klachtenprocedure voor klager is het verkrijgen van erkenning dat het seksueel misbruik heeft plaatsgevonden, dat spijt wordt betuigd en dat aan klager genoegdoening wordt gegeven, zowel op menselijk als op financieel vlak.

3. De reactie

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven.

[Naam] heeft namens de congregatie der Missie (Lazaristen) de volgende schriftelijke reactie gegeven op de klacht:

De teneur van de klacht getuigt van zo'n uitzonderlijke integere instelling, dat de congregatie geen enkele twijfel heeft over de waarheid van het beschrevene.

In het archief zijn geen aanwijzingen gevonden die op seksueel misbruik duiden dan wel op andere misdragingen van deze confrater. In het rapport-Deetman wordt geen enkele vermelding gemaakt over het [kleinseminarie].

De congregatie vindt het verhaal van klager over aangeklaagde uitermate triest.

Ervan uitgaande dat de gedragingen, die klager in zijn klaagschrift beschrijft hebben plaatsgevonden, dan is de grote vraag daarbij wat aangeklaagde daarmee heeft voor gehad. De congregatie kan het hem helaas niet meer vragen nu hij is overleden.

De congregatie is ervan overtuigd dat in alle redelijkheid aangenomen moet worden dat hier sprake is geweest van seksueel misbruik. Er zijn geen woorden voor dat aangeklaagde misbruik heeft gemaakt van zijn positie jegens klager. Het is in strijd met alles waar de congregatie voor staat. De congregatie biedt dan ook oprechte verontschuldigheden aan. Uit het klaagschrift leidt de congregatie af, dat de handelingen die aangeklaagde bij klager heeft verricht, door klager als zeer onaangenaam en vreemd werden ervaren en dat deze beleving van klager bij deze handelingen zijn doorwerking heeft gehad in zijn persoonlijke ontwikkeling en beleving op het gebied van seksualiteit en intimiteit.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken.

Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat klager seksueel is misbruikt door aangeklaagde, zoals door klager in het klaagschrift en tijdens de zitting van de Klachtencommissie is beschreven.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal in zijn klaagschrift heeft beschreven en ter zitting heeft verteld.

Voorts heeft de Klachtencommissie kennisgenomen van de zaak met zaaknummer 2012-T799 waarin eveneens over seksueel misbruik door aangeklaagde wordt geklaagd.

Een en ander in onderling verband en samenhang bezien ondersteunt dit naar het oordeel van de Klachtencommissie voldoende de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde.

- 4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest.
- 4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen.
- 4.6. Over een eventuele financiële vergoeding kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de provinciale overste van de congregatie der Missie (Lazaristen) de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 25 juli 2014 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, zr. J.G.M. Verwijs, O. Praem en mevrouw drs. L. Erftemeyer, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.